

Policejní cely Obvodní oddělení Zlín

Zpráva z návštěvy zařízení¹

Adresa zařízení:	Třída T. Bati 44, 760 01 Zlín
Zřizovatel:	Krajské ředitelství policie Zlínského kraje
Vedoucí:	npor. Mgr. Jan Karkoška
Typ zařízení:	policejní cely
Kapacita:	6 lůžek ve třech vícehodinových celách
Datum návštěvy:	4. října 2022
Datum vydání zprávy:	14. prosince 2022
Návštěvu provedli:	JUDr. Ondřej Vala, Mgr. Silvie Konopková, Mgr. Petra Galová

JUDr. Stanislav Křeček
veřejný ochránce práv

¹ Následná návštěva byla zrealizována v souvislosti s projektem *Posílení aktivit veřejného ochránce práv v ochraně lidských práv (směrem k ustavení Národní lidskoprávní instituce v ČR)*, číslo projektu LP-PDP3-001. Projekt je součástí Programu lidská práva financovaného z Norských fondů 2014-2021 prostřednictvím Ministerstva financí ČR.

Obsah

Obsah.....	2
Úvodní informace	3
Shrnutí	7
Zdravotní péče.....	8
1. Odebírání brýlí.....	8
Osobní prohlídky	9
2. Osoby provádějící osobní prohlídky.....	9
3. Soukromí při prohlídce osoby	9
4. Prostor pro provádění osobních prohlídek	11
Stravování.....	12
5. Vhodnost poskytnuté stravy	12
Materiální podmínky	13
6. Vybavení cel	13
7. Sprchy a pobyt na čerstvém vzduchu	14
Přehled opatření k nápravě.....	16

Úvodní informace

Systematická návštěva a její cíl

Od roku 2006 veřejný ochránce práv plní **úkoly národního preventivního mechanismu** podle Opčního protokolu k Úmluvě proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání.²

Proto **systematicky navštěvují místa (zařízení)**, kde se nacházejí nebo mohou nacházet osoby omezené na svobodě, a to jak z moci úřední, tak v důsledku závislosti na poskytované péči. Policejní cely jsou jedním ze zařízení, jež mohu navštívit.³

Cílem návštěv je posílit ochranu před špatným zacházením.⁴ Návštěvy probíhají zásadně neohlášeně a jejich provedením zpravidla pověřuji pracovníky Kanceláře veřejného ochránce práv,⁵ konkrétně právníky. Návštěva spočívá v prohlídce zařízení, pozorování, rozhovorech s vedoucím, zaměstnanci a klienty, studiu vnitřních předpisů zařízení a dokumentace včetně zdravotnické.⁶ Návštěvy jsou **preventivní, s cílem působit do budoucna** a zvyšovat standard zacházení s osobami omezenými na svobodě v policejních celách v České republice.

Zpráva z návštěvy a vyjádření zařízení

Po každé návštěvě **sepíše zprávu. Většinou obsahuje návrhy opatření k nápravě.** Zpráva slouží k dialogu se zařízením a jako vodítko k předcházení špatnému zacházení nebo jeho odstranění. **Zpráva nepopisuje zjištěnou správnou praxi zařízení** odpovídající dobrým standardům zacházení. **Soustředí se pouze na možné nedostatky.** Proto může působit velice nepříznivě a nevyváženě. Prosím čtenáře zprávy, aby na to pamatovali. Bez ohledu na závěry zprávy si vážím náročné práce všech zaměstnanců zařízení.

Zprávu pošlu zařízení se žádostí o vyjádření k popsaným zjištěním a navrženým opatřením.⁷ Pečlivě se zabývám sdělením (vysvětlením), které mi zařízení zašle.

Navržená **opatření k nápravě** se liší svou naléhavostí, náročností a dobou potřebnou k provedení. Pro snazší orientaci obsahuje zpráva na konci **přehled** opatření k nápravě. Navrhuji také **termín provedení**.

2 Na základě § 1 odst. 3 a 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

3 Podle § 1 odst. 4 písm. b) zákona o veřejném ochránci práv.

4 Špatným zacházením se rozumí jednání, které nerespektuje lidskou důstojnost a dosahuje určitého stupně závažnosti (samo o sobě, nebo při kumulativním účinku jednotlivých zásahů). V policejních celách může mít špatné zacházení například podobu nerespektování lidské důstojnosti, práva na soukromí, anebo podobu nepřiměřeného používání donucovacích prostředků.

5 Podle § 25 odst. 6 zákona o veřejném ochránci práv.

6 Podle § 21a ve spojení s § 15 zákona o veřejném ochránci práv.

7 Ustanovení § 21a odst. 3 a 4 zákona o veřejném ochránci práv.

- Bezodkladná opatření je třeba provést zpravidla do 7 dnů od obdržení zprávy. Není-li to možné, provedou se v nejkratší možné době. Za bezodkladná označuji opatření, která považuji za naléhavá a velmi důležitá, anebo opatření běžně snadno proveditelná.
- Opatření s delší lhůtou je třeba provést ve stanovené lhůtě, zpravidla do jednoho měsíce, tří měsíců, šesti měsíců nebo jednoho roku.
- Opatření s průběžným plněním navrhuji tam, kde je třeba zavést určitý pracovní postup nebo styl práce, nebo naopak něčeho se napříště zdržet. Očekávám, že zařízení opatření zavede co nejdříve a bude dbát na dodržování doporučené praxe.

Rád bych, aby zařízení ve vyjádření ke zprávě sdělilo, že (1) opatření provedlo a jak, nebo (2) kdy a jak opatření provede, nebo (3) navrhne jiné vhodné opatření a termín.

Pokud budu vyjádření zařízení nebo dalších oslovených orgánů **považovat za dostatečná**, vyrozumím je o tom. Mohu si rovněž vyžádat doplňující vyjádření. Rozhodující je vysvětlení zjištěných pochybení, doložení opatření k nápravě či věrohodný příslib jejich provedení.

Pokud vyjádření zařízení nebo dalších oslovených orgánů **nebudu považovat za dostatečná**, vyrozumím o tom nadřízený úřad (vládu, není-li nadřízeného úřadu), případně informuji veřejnost.⁸ Rovněž mohu přijet na kontrolní návštěvu.

Po ukončení vzájemné komunikace **zveřejním anonymizovanou zprávu z návštěvy zařízení** (s výjimkou jmen osob pověřených vedením zařízení) a **obdržená vyjádření** v databázi Evidence stanovisek ochránce (ESO).⁹

Po dokončení řady návštěv zařízení téhož druhu **vydávám tzv. souhrnnou zprávu**. Tu také zveřejňuji a posílám ji příslušným orgánům veřejné moci. V souhrnné zprávě bez vazby na konkrétní zařízení shrnuji svá zjištění a doporučená opatření k nápravě, navrhuji systémová doporučení, případně vytvářím standard dobrého zacházení. Souhrnná zpráva může sloužit nenavštíveným zařízením jako vodítko k odstranění špatného zacházení a jeho předcházení.

8 Tzv. sankční opatření, u kterých se postupuje obdobně podle § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

9 Evidence stanovisek ochránce (ESO) je dostupná z <https://eso.ochrance.cz>.

Následná návštěva

Následná návštěva je nástrojem, kterým ověřuji naplňování vybraných navrhovaných opatření k nápravě formulovaných ve zprávě z prvotní návštěvy. Metoda práce při následné návštěvě, obsah zprávy z následné návštěvy i návazná komunikace s navštíveným zařízením zůstávají nezměněny. Po ukončení vzájemné komunikace se zařízením dojde rovněž ke zveřejnění anonymizované zprávy z následné návštěvy včetně vyjádření zařízení.

Právní úprava

Základní úprava práv a povinností osob umístěných v policejních celách a materiálně-technického standardu cel je obsažena v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o policii“). Na podzákoné úrovni je to závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009, o eskortách, střežení osob a o policejních celách, ve znění pozdějších pokynů (dále „závazný pokyn“), a nařízení Ministerstva vnitra č. 51 ze dne 31. 10. 2013, o stravování a úhradě nákladů za stravování osob omezených na osobní svobodě Policií České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „nařízení MV“).

Při posuzování podmínek v policejních celách a zacházení s umístěnými osobami zohledňuji také výstupy Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (dále „Výbor CPT“) týkající se policie. Jedná se o zprávy z návštěv České republiky a o tři standardy, a to „Zadržování ze strany policie“,¹⁰ „Aktualizace standardů CPT ohledně zadržování ze strany policie“¹¹ a „Přístup k právnímu zástupci jako prostředek prevence špatného zacházení“.¹² Dále při hodnocení podmínek a zacházení s umístěnými zohledňuji judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu České republiky.

Charakteristika zařízení

Při Obvodním oddělení policie Zlín jsou zřízeny tři vícehodinové cely, každá pro dvě osoby. Krátkodobé cely na obvodním oddělení nejsou. V žádné z cel se v době provedení návštěvy nikdo nenacházel. Od začátku roku 2022 do dne provedení návštěvy bylo v celách umístěno pouze 28 osob. Jsou využívány jen tehdy, když je vyčerpána kapacita cel na Pohotovostním a eskortním oddělení Odboru služby pořádkové policie Krajského ředitelství policie Zlínského kraje (dále jen „pohotovostní a eskortní oddělení“). S tím souvisí i personální obsazení pro zajištění dozoru, kdy obvykle střeží osobu umístěnou jeden policista z Obvodního oddělení policie Zlín a druhý policista z útvaru, který osobu přiveze.

10 Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Zadržování ze strany policie*, CPT/Inf(92)3-part1 [online]. Štrasburk: Rada Evropy. [cit. 30. 11. 2022]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/16806cea1a>.

11 Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Aktualizace standardů CPT ohledně zadržování ze strany policie*, CPT/Inf(2002)15-part [online]. Štrasburk: Rada Evropy. [cit. 30. 11. 2022]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/16806cd1d8>.

12 Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Přístup k právnímu zástupci jako prostředek prevence špatného zacházení*, CPT/Inf(2011)28-part1 [online]. Štrasburk: Rada Evropy. [cit. 30. 11. 2022]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/16806ccd17>.

Jedná se zejména o policisty z pohotovostního a eskortního oddělení, nebo z Odboru cizinecké policie Krajského ředitelství policie Zlínského kraje (dále jen „odbor cizinecké policie“).

Výbavou vícehodinových cel je postel, matrace s omyvatelným povrchem, stůl, židle, toaleta v antivandalovém provedení včetně umyvadla v antivandalovém provedení. Uvnitř cely je hlásič pro přivolání dozorců. V celách nejsou poutací oka. Obecně cely působily čistým dojmem, bez zápachu.

Cely jsou vybaveny umělým osvětlením a okny umožňujícími částečné pronikání denního světla, odpovídající běžnému průniku světla do sklepních prostor, kde se cely nachází. Z rozhovoru s policisty vyplynulo, že se vždy dotazují, zda umístěná osoba preferuje zcela zhasnout (do cely pak proudí jen světlo ze světlíku ze dvora a z malého okna ve dveřích cely vedoucí do osvětlené chodby), či nechat úplně nebo částečně rozsvícené. Částečné osvětlení spočívá v rozsvícení umělého osvětlení pouze nad prostorem toalety. Skříň s erárními věcmi pro osoby umístěné v cele se nachází v chodbě před celami.

Předchozí systematická návštěva Obvodního oddělení policie Zlín proběhla dne 22. března 2019. Z této návštěvy vydala bývalá ombudsmanka zprávu¹³ se zjištěními a na ně navazujícími opatřeními (dále označována jako „minulá návštěva“ či „minulá zpráva“).

Průběh návštěvy

Následná návštěva proběhla dne 4. října 2022 bez předchozího ohlášení. Vedoucí obvodního oddělení npor. Mgr. Jan Karkoška byl o návštěvě osobně informován při jejím zahájení. Zaměstnanci Kanceláře veřejného ochránce práv (dále jen „Kancelář“) mu předali pověření k provedení návštěvy, vyžádali si potřebnou součinnost a dokumentaci.

Návštěvu provedli právníci Kanceláře Mgr. Silvie Konopková, Mgr. Petra Galová a JUDr. Ondřej Vala.

Zaměstnanci Kanceláře si prohlédli prostor cel, včetně minimálního materiálního vybavení, a prostudovali spisovou dokumentaci. Hovořili s vedoucím obvodního oddělení a dvěma policisty. Všichni policisté poskytli veškerou součinnost, za což děkují.

13 Zpráva z návštěvy zařízení – Obvodní oddělení policie Zlín, ze dne 6. května 2019, sp. zn. 28/2019/NZ/MKL. Dostupné z: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/8546>.

Shrnutí

Následná systematická návštěva byla primárně zaměřena na implementaci opatření navržených v minulé zprávě. Při minulé návštěvě moje předchůdkyně nezjistila špatné zacházení, avšak vytyčila řadu oblastí, v nichž viděla prostor pro změnu praxe. Tyto oblasti se dotýkaly několika témat (např. využívání policejního intranetu pro poskytování seznamu místně příslušných advokátů osobám omezeným na svobodě, evidenci podání léků v informačním systému nebo odebírání zdravotních pomůcek).

Mohu konstatovat, že při následné systematické návštěvě zaměstnanci Kanceláře zjistili, že většina z výše uvedených opatření navrhovaných mou předchůdkyní jsou policisty plněna. Na plnění navrhovaných opatření ukazuje i prostudovaná dokumentace. Mám tedy za to, že navrhovaná opatření byla policisty přijata a jsou dodržována. Jediným opatřením, o jehož naplnění mám pochybnost a dále se jím tedy zabývám, je odebírání zdravotnických pomůcek.

Doplňuji, že ani při následné systematické návštěvě jsem neshledal, že by v policejních celách zřízených při Obvodním oddělení policie Zlín docházelo ke špatnému zacházení. Jsou zde však další oblasti, ve kterých doporučuji přijetí změn.

Zejména považuji za zásadní, aby policisté dodržovali standardy při provádění osobních prohlídek. Při provádění osobních prohlídek by policisté měli usilovat o minimalizaci zásahů do soukromí na nezbytně nutnou mez. Prohlídky by měly být vykonávány v místnosti bez kamerového snímání.

Dále považuji za důležité přihlížet při výběru stravy k požadavkům kulturních a náboženských tradic.

Dalšími opatřeními se snažím přispět ke zlepšení materiálních podmínek pro osoby omezené na svobodě v policejních celách.

Zdravotní péče

1. Odebírání brýlí

Před umístěním osoby do cely je policista oprávněn se přesvědčit, zda tato osoba u sebe nemá zbraň nebo jinou věc způsobitou ohrozit život, anebo zdraví a takovou věc odebrat. Je-li touto věcí zdravotní pomůcka, jejíž odnětí způsobuje psychickou nebo fyzickou újmu, musí být pro odebrání zvláštní důvod.¹⁴

Brýle, jakožto zdravotní pomůcka, lze odebrat jen na základě individuálního zvláštního důvodu. Brýle nesmí být osobám umístěným v cele odebírány plošně.¹⁵

Z vyjádření policistů shodně vyplynulo, že brýle jsou osobě umísťované do cely obecně ponechávány. Pouze pokud panuje důvodné podezření, že by osoba mohla ohrozit svůj život, či zdraví, policisté jí brýle odeberou.

Po provedení návštěvy a prostudování materiálů však není ze spisové dokumentace ženy A umístěné do policejní cely zřejmé, zda jí byly brýle ponechány, či odebrány. Na vytištěný seznam odebraných věcí, který sepsal dne 15. února 2022 odbor cizinecké policie, byly téhož dne policistou Obvodního oddělení Zlín následně ručně dopsány další dvě položky, kdy jednou z nich byly právě dioptrické brýle. Policisté přítomní v době systematické návštěvy okolnosti tohoto konkrétního případu neznali.

Ve spisové dokumentaci ženy A umístěné do policejní cely je také doklad o lékařském vyšetření, ze kterého vyplývá, že má zrak s korekcí -4,0 D OD a -4,5 D OS = 1,0 ODS, což odpovídá silné krátkozrakosti. Odebrání brýlí v tomto případě mohlo představovat překážku pro seznámení se s prostředím cely atd. Mezi další obtíže může patřit např. dezorientace osoby a zvýšené pocity úzkosti.

Vzhledem k tomu, že nic nesevřčí tomu, že by ženě A byly brýle ponechány, ale ve spisové dokumentaci zároveň není evidován zvláštní důvod pro jejich odebrání, jde tato skutečnost k tíži Obvodního oddělení Zlín.

Opatření:

- 1) Odebírat zdravotní pomůcky pouze v případech, kdy existuje zvláštní důvod. Zvláštní důvod evidovat v informačním systému, eventuálně ve služebních pomůckách (průběžně).**

14 Ustanovení § 29 odst. 1 zákona o policii.

15 Veřejný ochránce práv. Souhrnná zpráva z návštěv policejních cel. S. 23 [online]. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2022 [cit. 27. 10. 2022]. Dostupné z https://www.ochrance.cz/uploads-import/ESO/22-2017-NZ_Souhrnna_zprava_Policejni_cely_2017_CZ.pdf.

Osobní prohlídky

2. Osoby provádějící osobní prohlídky

Prohlídku osoby musí vždy provádět osoba stejného pohlaví.¹⁶ Provedení osobní prohlídky osobou stejného pohlaví nelze zhojit ani případným tvrzením, že se jednalo o výjimečnou situaci v důsledku nedostatku personálu a ani tím, že nebyla provedena kompletní prohlídka spočívající ve svlečení osoby donaha. Prohlídku osoby prováděnou s využitím přímých fyzických kontaktů nebo přímého pozorování odhaleného těla musí vždy provádět osoba stejného pohlaví.¹⁷

Ze spisové dokumentace vyplývalo, že v případě osoby A umístěné do policejní cely, kterou zadržel odbor cizinecké policie, realizoval prohlídku této ženy muž. Proto byl kontaktován vedoucí odboru cizinecké policie, aby se ke způsobu provedení prohlídky vyjádřil.

Z jeho vyjádření a příslušných příloh je zřejmé, že se jednalo pouze o chybně uvedené jméno policisty v systému. Osobní prohlídku ve skutečnosti realizovala žena, a to bez přítomnosti osob opačného pohlaví a v prostorech k tomu určených.

Toto vysvětlení považuji za dostatečné. Případná pochybení, ke kterým došlo pouze na administrativní úrovni, nelze shledávat na straně Obvodního oddělení Zlín, ale v postupu policistů odboru cizinecké policie. Přestože byla vedena komunikace i s odborem cizinecké policie, považuji za důležité toto téma vzhledem k jeho závažnosti popsat i v této zprávě. S ohledem na vyjasnění nedostatků a vzhledem k odlišnému adresátovi zprávy zde však neformuluji žádné opatření.

3. Soukromí při prohlídce osoby

Prohlídky osoby se mají provádět v místnosti pro provádění osobních prohlídek. V případě, že oddělení nemá takovou místnost k dispozici, provádí policista prohlídku na chodbě či v jiné vhodné místnosti.¹⁸ Při provádění prohlídky osoby před jejím umístěním do cely musí být chráněno její soukromí. Je nežádoucí, aby kamera průběh osobní prohlídky snímala.¹⁹ Vědomí člověka, že je bez oděvu vystaven pohledům jiných, může dle soudu vzbudit

16 Ustanovení § 111 písm. c) zákona o policii.

17 Veřejný ochránce práv. Souhrnná zpráva z návštěv policejních cel. S. 19 [online]. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2022 [cit. 27. 10. 2022]. Dostupné z https://www.ochrance.cz/uploads-import/ESO/22-2017-NZ_Souhrnna_zprava_Policejni_cely_2017_CZ.pdf.

18 Zpráva ze systematických návštěv policejních cel 2017 ze dne 5. června 2017, sp. zn. 22/2017/NZ [online]. [cit. 26. 10. 2022]. Dostupné z: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/5330>.

19 Veřejný ochránce práv. Souhrnná zpráva z návštěv policejních cel. S. 20 [online]. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2022 [cit. 27. 10. 2022]. Dostupné z https://www.ochrance.cz/uploads-import/ESO/22-2017-NZ_Souhrnna_zprava_Policejni_cely_2017_CZ.pdf.

v člověku silný pocit, že jeho právo na soukromí nebylo respektováno, a to bez ohledu na to, zda ho někdo skutečně viděl.²⁰

Prohlídky osob se provádí ve výslechových místnostech č. 1–3, které současně slouží jako místnosti pro setkání s advokátem, nebo provádění výslechů. Prohlídkovou místnost určenou pouze k tomuto účelu Obvodní oddělení Zlín nemá. Ve výslechové místnosti č. 1 je umístěna kamera bez přenosu zvuku, ve výslechových místnostech č. 2 a 3 kamera není. Výběr prohlídkové místnosti (tedy zda bude, či nebude provedena ve výslechové místnosti s kamerovým snímáním) je ponechán na policistovi, aniž by důvod jeho rozhodnutí uvedl např. ve spisové dokumentaci. Pouze v případě, že je umístována do cely osoba opačného pohlaví, než jakého je policista sledující kamery, je prohlídka prováděna ve výslechových místnostech, kde kamery nejsou.

Foto č. 1 a 2: Kamerový systém ve výslechové místnosti č. 1.

Opatření:

- 2) Provádět osobní prohlídku mimo dosah kamer (bezodkladně).**

²⁰ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Jaeger proti Estonsku ze dne 31. července 2014, č. 1574/13. Soud konstatoval porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a práva na soukromý život.

4. Prostor pro provádění osobních prohlídek

V místnosti pro provádění osobních prohlídek by mělo být minimální vybavení, tedy alespoň židle nebo věšák, aby si osoba mohla své osobní věci odložit, než budou uloženy a po dobu pobytu v cele uschovány u policistů. Dále by na zemi měla být rohož, na kterou by se osoba mohla postavit během provádění prohlídky, aby nestála přímo na podlaze.²¹

Osoby si mohou odložit věci na lavici či židli. Rohož v prohlídkové místnosti nebyla. Policisté sdělili, že si osoby mohou během převlékání nazout pantofle připravené před celami.

Ačkoli si osoby umísťované do cel mohou při provádění osobní prohlídky obout pantofle, doporučuji dovybavit obvodní oddělení rohoží, na kterou si osoby během prohlídky mohou stoupnout. Toto považuji za minimální vybavení. Pořízením rohože není použití pantoflů vyloučeno, případně osobě mohou být vydány po prohlídce při umístění do cely.

Opatření:

- 3) Zajistit rohož, na kterou by si prohlížená osoba mohla stoupnout (do 1 měsíce).**

21 Srov. např. ŠABATOVÁ, Anna, SVOBODA, Milan a kol. Vězeňství II. Sborník stanovisek veřejného ochránce práv. [online]. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2015, s. 56 [cit. 26. 10. 2022]. ISBN 978-80-7598-410-4. Dostupné z: https://www.ochrance.cz/vystupy/publikace/stanoviska/Sbornik_Vezenstvi_II.pdf.

Stravování

5. Vhodnost poskytnuté stravy

Osoba umístěná v cele má právo na poskytnutí stravy třikrát denně v obvyklou denní dobu.²² Při výběru stravy má dle možností přihlížet k požadavkům kulturních a náboženských tradic zajištěného cizince.²³

Ze spisové dokumentace zajištěné osoby B vyplývá, že policisté z celkem pěti poskytnutých jídel zakoupili třikrát vepřovou paštiku. S ohledem na vysokou pravděpodobnost, že zajištěná osoba B byla s ohledem na svůj geografický původ muslimského vyznání, nepovažuji za správné, aby jí bylo poskytováno jídlo z vepřového masa, aniž by byla dotázána, zda se to nepříčí jejím kulturním a náboženským tradicím.

Uvědomuji si náročnosti poskytování stravy osobám z mnoha různých zemí světa. Mám za to, že strava je podstatnou součástí kultury. Proto je nezbytné, aby se zařízení snažilo co nejvíce vyjít vstříc potřebám cizinců. Nehledě na to, že tento paušální přístup může vyvolávat nežádoucí napětí.

Opatření:

- 4) Při výběru stravy přihlížet k požadavkům kulturních a náboženských tradic (průběžně).**

22 Veřejný ochránce práv. Souhrnná zpráva z návštěv policejních cel. S. 24 [online]. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2022 [cit. 27. 10. 2022]. Dostupné z https://www.ochrance.cz/uploads-import/ESO/22-2017-NZ_Souhrnna_zprava_Policejni_cely_2017_CZ.pdf.

23 Ustanovení § 143 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Srov. např. HLAVÁČOVÁ, Kateřina. Komentované znění ustanovení § 33 zákona o policii. In: ASPI, verze 2018 [právní informační systém]. © 2000 – 2018 Wolters Kluwer ČR, a. s. [cit. 30. 11. 2022]. ISSN: 2336-517X ASPI ID: JU53.

Materiální podmínky

6. Vybavení cel

6.1 Toaleta

Ačkoli mají cely sanitární zařízení v antivandalovém provedení, toaletní mísy v celách nemají záchodové prkénko a poklop, přičemž v policejních celách jsou toalety umístěny přímo v prostoru, ve kterém je osoba nucena trávit čas. Právě v takových případech je žádoucí alespoň zamezit případnému šíření zápachu z toalety do místnosti. Proto považuji za vhodné vybavit toaletu poklopem. Potřebu instalovat na toaletní mísu poklop umocňuje fakt, že na oddělení je jedna cela pro dvě osoby. V cele tedy mohou být umístěny dvě osoby současně a případný zápach z toalety může být pro ně nepříjemný.

S ohledem na potřebu zajistit důstojnost osobě při poskytování hygieny a zvýšit standard zacházení s osobami umístěnými v policejní cele, je žádoucí vybavit toaletní mísu rovněž záchodovým prkénkem.

Prkénko a poklop se obvykle prodávají v setu, a to i v antivandalovém provedení. Neměl by tedy být problém stávající nerezové sanitární zařízení dovybavit prkénkem a poklopem právě v antivandalovém provedení, aby se zamezilo případnému poškození nebo ničení.

Opatření:

- 5) Zajistit instalaci prkénka a poklopu v antivandalovém provedení na toalety v celách (do 3 měsíců).**

6.2 Vizuální oddělení sanitárního zařízení od zbytku cely

Ve vícelůžkových celách by s ohledem na důstojnost umístěných osob mělo být sanitární zařízení odděleno od zbytku cely (například zástěnou, nebo jinou konstrukcí pevně spojenou s podlahou nebo zdí).²⁴ Dle Výboru CPT by sanitární zařízení mělo být od zbytku cely odděleno přepážkou sahající ideálně až ke stropu.²⁵

Sanitární zařízení je od zbytku cely odděleno kovovou mříží. Součástí kovové mříže je celokovová zástěna sahající přibližně do výšky pasu. Takto vysoká zástěna dle mého názoru neposkytuje dostatečné soukromí v případech, když jsou v cele umístěny dvě osoby současně, a to zejména v případech, kdy je prováděna hygiena, nebo v případě, kdy u toalety stojí muž.

Doporučuji proto, aby byla zástěna upravena tak, aby zásah do soukromí osob používajících sanitární zařízení byl minimální – ideálně, aby výška zábrany byla alespoň 150 cm.

24 Čl. 2 písm. l) bod 2 přílohy č. 1 závazného pokynu.

25 Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) ve dnech 2. až 11. října 2018, bod č. 27. CPT/Inf (2019)23 [online]. Štrasburk: Rada Evropy, 2019 [cit. 26. 10. 2022]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/168095aeb2>.

Foto č. 3 a 4: Antivandalové sanitární zařízení v cele č. 1 a cele č. 2 pro dvě osoby bez poklopu a prkénka. Součástí cel je dělicí kovová mříž s celokovovou zástěnou.

Opatření:

- 6) Zajistit lepší vizuální oddělení prostoru sanitárního zařízení od zbytku cely v cele pro dvě osoby (do 3 měsíců).**

6.3 Nástěnné hodiny

Cely nebyly vybaveny hodinami. Z tohoto důvodu může být osoba umístěná v cele časově dezorientována, ačkoli jsou cely vybaveny okny, a osoba tak může vnímat střídání dne a noci.

Uvítal bych umístění hodin na viditelné místo do cely, přičemž by se mělo jednat o hodiny digitální s 24hodinovým zobrazením času.

Opatření:

- 7) Nainstalovat digitální hodiny s 24 hodinovým zobrazením času (do 1 měsíce).**

7. Sprchy a pobyt na čerstvém vzduchu

7.1 Sprchy

U cel nejsou zřízeny sprchy určené pouze pro potřeby osob umístěvaných do cel. Policisté však sdělili, že v případě potřeby by navedli osobu do sprch určených pro policisty. Doporučuji tedy při případné rekonstrukci či stavebních úpravách budovy obvodního oddělení uvažovat o zřízení sprchy pro osoby umístěné v cele.

7.2 Pobyť na čerstvém vzduchu

Osobám zadržovaným na policejní stanici po dobu 24 nebo více hodin by měl být podle možností nabídnut každý den pohyb na čerstvém vzduchu.²⁶

Policisté uvedli, že osobě omezené na svobodě by neumožnili pobyt na čerstvém vzduchu. Důvodem je skutečnost, že u cel není žádný vhodný prostor, na který by mohly být osoby navedeny.

Doporučuji na výše uvedený standard pamatovat do budoucna a při případné rekonstrukci zřídit vhodný prostor pro pohyb na vzduchu.

26 Srov. např. Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Zadržování ze strany policie*, CPT/Inf(92)3-part1, bod 42 [online]. Štrasburk: Rada Evropy. [cit. 27. 10. 2022]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/16806cea1a>.

Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) ve dnech 2. až 11. října 2018, bod 29. CPT/Inf(2019)23 [online]. Štrasburk: Rada Evropy, 2019 [cit. 23. 10. 2022]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/168095aeb2>.

Přehled opatření k nápravě

Bezodkladně	<ul style="list-style-type: none">• Provádět osobní prohlídku mimo dosah kamer (opatření č. 2).
Do 1 měsíce	<ul style="list-style-type: none">• Zajistit rohož, na kterou by si prohlížená osoba mohla stoupnout (opatření č. 3).• Nainstalovat digitální hodiny s 24 hodinovým zobrazením času (opatření č. 7).
Do 3 měsíců	<ul style="list-style-type: none">• Zajistit instalaci prkénka a poklopu v antivandalovém provedení na toalety v celách (opatření č. 5).• Zajistit lepší vizuální oddělení prostoru sanitárního zařízení od zbytku cely v cele pro dvě osoby (opatření č. 6).
Průběžně	<ul style="list-style-type: none">• Odebírat zdravotní pomůcky pouze v případech, kdy existuje zvláštní důvod. Zvláštní důvod evidovat v informačním systému, eventuálně ve služebních pomůckách (opatření č. 1).• Při výběru stravy přihlížet k požadavkům kulturních a náboženských tradic (opatření č. 4).